ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

कृष्ण यजुर्वेदीय तैतिरीय संहिता

पद पाठः (वाक्य सहित)

तृतीयकाण्डे पञ्चमः प्रइनः

Notes:

- Please refer to the book "TS Kandam 1" and "TS 1.1 pada paadam with Vaakyam" for notes and conventions used in this Compilation.
- Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in

Version 2.0

June 30, 2024

Version Notes:

This is now the current Version 2.0 dated June 30, 2024.

- 1. This replaces the earlier version 1.1 dated Sep 30, 2022.
- 2. This version has been updated with the errors found and reported till June 15, 2024.
- 3. Required convention, style and presentation improvements or standardisations has been done whereever applicable.
- 4. In this Compilation the Samita Vaakyams have been suitably aligned, synchronised and refurbished in line with "Pada Paatam".

Earlier Versions

1st	Version Number	0.0 dated 31st Jan 2019
2nd	Version Number	0.0 dated 31st July 2019
3rd	Version Number	1.0 dated 30th Nov 2020
4th	Version Number	1.1 dated 30th Sep 2022

Table of Contents

3 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायं पद पाठे तृ	तीयं
काण्डं	4
3.5 तृतीयकाण्डे पञ्चमः प्रञ्नः – इष्टिशेषाभिधानं	4

<u>ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः</u> हरिः ओं

3 <u>कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायं पद पाठे</u> तृतीयं <u>काण्डं</u>

3.5 तृतीयकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः – इष्टिशेषाभिधानं TS 3.5.1.1

पूर्णा पश्चादुत पूर्णा पुरस्तादुन्मद्ध्यतः पौर्णमासी जिगाय।

तस्यां देवा अधि स्वसन्त उत्तमे नाक इह मादयन्तां॥

यत्ते देवा अदधुर् भागधेयममावास्ये स्वसन्तो महित्वा।

सा नो यज्ञं पिपृहि विश्ववारे रियं नो धेहि सुभगे सुवीरं॥

निवेशनी सङ्गमनी वसूनां विश्वा रूपाणि वसून्यावेशयन्ती।

सहस्रपोष ए सुभगा रराणा सा न आ गन् वर्चसा – [] 1

TS 3.5.1.1 - Padam

पद पाठे (वाक्य सहित) – तृतीयकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः

सँवसन्त इति सं – वसन्तः । उत्तम इत्युत् – तमे । नाकें । इह । मादयन्ताम् ॥ यत् । ते । देवाः । अदधुः । भागधेयमिति भाग – धेयम् । अमावास्य इत्यमा – वास्ये । संवसन्त इति सं – वसन्तः । महित्वेतिं महि–त्वा ॥ सा । नः । यज्ञम् । पिपृहि । विश्ववार इति विश्व – वारे । रयिम् । नः । धेहि । सुभग इति स् – भगे । सुवीरमिति स् – वीरम् ॥ निवेशनीति नि – वेशनी । । । । ॥ । । सङ्गमनीति सं – गमनी । वसूनाम् । विश्वा । रूपाणि । वसूनि । आवेशयन्तीत्या – वेशयन्ती ॥ सहस्रपोषमिति सहस्र – पोषम् । स्भगेति सु-भगा । रराणा । सा । नः । एति । गन्न् । वर्चसा । 1 (50)

TS 3.5.1.2

संविदाना ॥
अग्नीषोमौ प्रथमौ वीर्येण वसून् रुद्रानादित्यानिह जिन्वतं ।
माद्ध्य ए हि पौर्णमासं जुषेथां ब्रह्मणा वृद्धौ सुकृतेन
सातावथाऽस्मभ्य ए सहवीरा ए रियं नि यच्छतं ॥

आदित्याश्चाऽङ्गिरसश्चाग्नीनाऽदधत ते दर्.शपूर्णमासौ प्रैफ्सन्
न । । ।
तेषामङ्गिरसां निरुप्तं ए हिवरासीदथाऽऽ*दित्या एतौ
। ।
होमावपश्यन् तावजुहवुस्ततो वै ते दर्.शपूर्णमासौ – [] 2

TS 3.5.1.2 - Padam

संँविदानेति सं – विदाना ॥ अग्नीषोमावित्यग्नी – सोमौ । प्रथमौ । वीर्येण । वसून् । रुद्रान् । आदित्यान् । इह । जिन्वतम् ॥ माद्ध्यम् । हि। पौर्णमासमिति पौर्ण – मासम्। जुषेथाम्। ब्रह्मणा। वृद्धौ। सुकृतेनेति सु – कृतेन । सातौ । अथ । अस्मभ्यमित्यस्म-भ्यम् । सहवीरामिति सह-वीराम् । रियम् । नीति । यच्छतम् ॥ आदित्याः । च । अङ्गिरसः । च । अग्नीन् । एति । अद्धत । ते । दर्.शपूर्णमासाविति दर्.श – पूर्णमासौ । प्रेति । ऐफ्सन्न् । तेषाम् । अङ्गिरसाम् । निरुप्तमिति निः – उप्तम् । हविः । आसीत् । अर्थ । आदित्याः । एतौ । होमौ । अपञ्यन्न् । तौ । अजुहवुः । ततः । वै । ते । दर्.शपूर्णमासाविति दर्.श – पूर्णमासौ । 2 (50)

TS 3.5.1.3 पूर्व आ उलभन्त दर्.शपूर्णमासा-वालभमान एतौ होमौ पुरस्ताज्जुहुयाथ् साक्षादेव दर्.शपूर्णमासावा लभते ब्रह्मवादिनो वदन्ति स त्वै दर्.शपूर्णमासावा लभेत य एनयोरनु-लोमञ्च प्रतिलोमञ्च विद्यादित्यमावास्याया ऊर्द्ध्वं तदनुलोमं पौर्णमास्यै प्रतीचीनं तत् प्रतिलोमं यत् पौर्णमासीं पूर्वामालभेत प्रतिलोममेनावा लभेतामुमपक्षीयमाण-मन्वप - [] 3 **TS 3.5.1.3 - Padam** पूर्वे । एति । अलभन्त । दर्.शपूर्णमासाविति दर्.श – पूर्णमासौ । । ॥ । ॥ ॥ ॥ ॥ आलभमान इत्या-लभमानः । एतौ । होमौ । पुरस्तात् । जुहुयात् । साक्षादिति स – अक्षात् । एव । दर्.शपूर्णमासावितिं दर्.श – पूर्णमासौ । एति । लभते । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म – वादिनः । वदन्ति । सः । तु । वै । दर्.शपूर्णमासाविति दर्.श – पूर्णमासौ । एति । लभेत । यः । एनयोः । अनुलोममित्यनु – लोमम् । च ।

प्रतिलोममिति प्रति – लोमम् । च । विद्यात् । इति । अमावास्याया इत्यमा – वास्यायाः । ऊर्द्ध्वम् । तत् । अनुलोममित्यनु – लोमम् । पौर्णमास्या इति पौर्ण – मास्यै । प्रतीचीनम् । तत् । प्रतिलोममिति प्रति – लोमम् । यत् । पौर्णमासीमिति पौर्ण – मासीम् । पूर्वाम् । आलभेतेत्या – लभेत । प्रतिलोममिति प्रति-लोमम् । एनौ । एति । लभेत । अमुम् । अपक्षीयमाणमित्यप – क्षीयमाणम् । अनु । अपेति । 3 (50) TS 3.5.1.4 क्षीयेत सारस्वतौ होमौ पुरस्ताज्जुहुयादमावास्या वै सरस्वत्यनुलोम-मेवैनावा लभते ऽमुमाप्यायमानमन्वा प्यायत ा । आग्नावैष्णव–मेकादशकपालं पुरस्तान्निर्वपेथ् सरस्वत्यै चरु सरस्वते द्वादशकपालं यदाग्नेयो भवत्यग्निवै यज्ञमुखं ु। । ॥ ॥ ॥ । यज्ञमुखमेवर्द्धि पुरस्ताद्-धत्ते यद्-वैष्णवो भवति यज्ञो वै विष्णुर्यज्ञमेवाऽऽ*रभ्य प्र तनुते सरस्वत्यै () चर्र्भवति सरस्वते द्वादेशकपालोऽमावास्या वै सरस्वती पूर्णमासः सरस्वान् तावेव

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – तृतीयकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः
```

साक्षादा रभत ऋद्ध्नोत्याभ्यां द्वादशकपालः सरस्वते भवति

ा

मिथुनत्वाय प्रजात्यै मिथुनौ गावौ दक्षिणा समृद्ध्यै ॥ 4

TS 3.5.1.4 - Padam

क्षीयेत । सारस्वतौ । होमौ । पुरस्तात् । जुहुयात् । अमावास्येत्यमा-वास्या । वै । सरस्वती । अनुलोममित्यनु-लोमम् । एव । एनौ । एति । लभते । अमुम् । अाप्यायमानमित्या – प्यायमानम् । अनु । एति । प्यायते । आग्नावैष्णवमित्याग्ना – वैष्णवम् । एकादशकपालमित्येकादश-कपालम् । पुरस्तात् । निरिति । वपेत् । सरस्वत्यै । चरुम् । सरस्वते । द्वादशकपालमिति द्वादश–कपालम् । यत् । आग्नेयः । भवति । अग्निः । वै । यज्ञमुखमिति यज्ञ–मुखम् । यज्ञमुखमिति यज्ञ-मुखम् । एव । ऋद्धिम् । पुरस्तात् । धत्ते । यत् । वैष्णवः । भवति । यज्ञः । वै । विष्णुः । यज्ञम् । एव । आरभ्येत्या – रभ्य । प्रेति । तनुते । सरस्वत्यै () । चरुः । भवति । सरस्वते । द्वादंशकपाल इति द्वादंश-कपालः ।

ा । । । । अमावास्येत्यमा – वास्या । वै । सरस्वती । पूर्णमास इति पूर्ण – मासः । सरस्वान् । तौ । एव । साक्षादिति स – अक्षात् । एति । रभते । ऋद्ध्नोति । आभ्याम् । द्वादशकपाल इति द्वादश – कपालः । सरस्वते । भवति । मिथुनत्वायेति । ॥ मिथुन – त्वाय । प्रजात्या इति प्र – जात्यै । मिथुनौ । गावौ । दक्षिणा । समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै ॥ ४ (75) (वर्चसा – वै ते दर् शपूर्णमासा – वप – तनुते सरस्वत्यै – । पञ्चविण्ञातिश्च) (A1) TS 3.5.2.1 ऋषयो वा इन्द्रं प्रत्यक्षं नापश्यन् तं वसिष्ठः प्रत्यक्षमपश्यथ् सोऽब्रवीद्-ब्राह्मणं ते वक्ष्यामि यथा त्वत्पुरोहिताः प्रजाः प्रजनिष्यन्तेऽथ मेतरेभ्य ऋषिभ्यो मा प्र वोच इति तस्मा एतान्थ्स्तोमभागानब्रवीत् ततो वसिष्ठपुरोहिताः प्रजाः प्राजायन्त तस्माद्-वासिष्ठो ब्रह्मा कार्यः प्रैव जायते रिश्मरिस क्षयाय त्वा क्षयं जिन्वे – [] 5

TS 3.5.2.1 - Padam

तम् । वसिष्ठः । प्रत्यक्षमिति प्रति – अक्षम् । अपञ्यत् । सः । अब्रवीत् । ब्राह्मणम् । ते । वक्ष्यामि । यथा । त्वत्पुरोहिता इति त्वत् – पुरोहिताः । प्रजा इति प्र – जाः । प्रजनिष्यन्त इति प्र – जनिष्यन्ते । अथ । मा । इतरेभ्यः । ऋषिभ्य इत्यृषि – भ्यः । मा। प्रेति। वोचः। इति। तस्मै। एतान्। स्तोमभागानिति स्तोम - भागान् । अब्रवीत् । ततः । वसिष्ठपुरोहिता इति वसिष्ठ – पुरोहिताः । प्रजा इति प्र – जाः । प्रेति । अजायन्त । तस्मात् । वासिष्ठः । ब्रह्मा । कार्यः । प्रेति । एव । जायते । रिश्मः । । । । । । । असि । क्षयाय । त्वा । क्षयम् । जिन्व । इति । **5 (50)** TS 3.5.2.2 -त्याह देवा वै क्षयो देवेभ्य एव यज्ञं प्राऽऽ*ह प्रेतिरसि धर्माय

त्वा धर्मं जिन्वेत्याह मनुष्या वै धर्मो मनुष्येभ्य एव यज्ञं

TS 3.5.2.2 - Padam

आह । देवाः । वै । क्षयः । देवेभ्यः । एव । यज्ञम् । प्रेति । आह । प्रेतिरिति प्र – इतिः । असि । धर्माय । त्वा । धर्मम् । जिन्व । इति । आह । मनुष्याः । वै । धर्मः । मनुष्येभ्यः । एव । यज्ञम् । प्रेति । आह । अन्वितिरित्यनु – इतिः । असि । दिवे । त्वा । दिवम् । जिन्व । इति । आह । एभ्यः । एव । लोकेभ्यः । यज्ञम् । प्रेति । आह । विष्टंभ इति वि – स्तंभः । असि । वृष्ट्यै । त्वा । वृष्टिम् । जिन्व । इति । आह । वृष्टिम् । एव । अवेति । 6 (50)

TS 3.5.2.3

TS 3.5.2.3 - Padam

रुन्धे । प्रवेति प्र – वा । असि । अनुवेत्यनु – वा । असि । इति ।

आह । मिथुनत्वायेति मिथुन – त्वाय । उिशक् । असि ।

वसुभ्य इति वसु – भ्यः । त्वा । वसून् । जिन्व । इति । आह ।

अष्टौ । वसवः । एकादश । रुद्राः । द्वादश । आदित्याः । एतावन्तः ।

वै । देवाः । तेभ्यः । एव । यज्ञम् । प्रेति । आह । ओजः । असि ।

पितृभ्य इति पितृ – भ्यः । त्वा । पितृन् । जिन्व । इति । आह ।

देवान् । एव । पितृन् । अनु । समिति । तनोति । तन्तुः । असि ।

प्रजाभ्य इति प्र – जाभ्यः । त्वा । प्रजा इति प्र – जाः ।

जिन्व । 7 (50)

TS 3.5.2.4

-त्याह पितृनेव प्रजा अनु सन्तनोति पृतनाषाडसि प्रशुभ्यस्त्वा पशूञ्जिन्वेत्याह प्रजा एव पशूननु सन्तनोति — । । । । रेवदस्योषधीभ्यस्त्वौषधी र्जिन्वेत्याहौषधीष्वेव पशून् प्रति

TS 3.5.2.4 - Padam

इति । आह । पितृन् । एव । प्रजा इति प्र – जाः । अनु । समिति । तनोति । पृतनाषाट् । असि । पशुभ्य इति पशु – भ्यः । त्वा । पशून् । जिन्व । इति । आह । प्रजा इति प्र – जाः । एव । पशून् । अनु । समिति । तनोति । रेवत् । असि । ओषधीभ्य इत्योषिध – भ्यः । त्वा । ओषधीः । जिन्व । इति । आह । ओषधीषु । एव । पशून् । प्रतीति । स्थापयति । अभिजिदित्यभि – जित् । असि । युक्तग्रावेति युक्त – ग्रावा । इन्द्राय । त्वा । इन्द्रम् । जिन्व । इति । आह । अभिजित्या इत्यभि – जित्यै । अधिपतिरित्यधि – पतिः । असि । प्राणायेति प्र – अनाय । त्वा । प्राणमिति प्र–अनम् । **८ (50)**

TS 3.5.2.5

जिन्वेत्याह प्रजास्वेव प्राणान् दधाति त्रिवृदिस प्रवृदसीत्याह मिथुनत्वाय स्थ्रोहोऽसि नीरोहोऽसीत्याह प्रजात्यै वसुकोऽसि वेषश्रिरसि वस्यष्टिरसीत्याह प्रतिष्ठित्यै ॥ 9

TS 3.5.2.5 - Padam

जिन्व । इति । आह । प्रजास्विति प्र – जासु । एव । प्राणानिति प्र – अनान् । दधाति । त्रिवृदितिं त्रि – वृत् । असि । प्रवृदितिं प्र – वृत् । असि । इति । आह । मिथुनत्वायेति मिथुन – त्वाय । स ्रोह इतिं सं – रोहः। असि। नीरोह इतिं निः – रोहः। असि । इति । आह । प्रजात्या इति प्र – जात्यै । वसुकः । असि । वेषश्रिरिति वेष – श्रिः । असि । वस्यष्टिः । असि । इति । आह । प्रतिष्ठित्या इति प्रति – स्थित्यै ॥ 9 (30) (जिन्वेत्य – व – प्रजा जिन्व – प्राणन् – त्रिप्शच्च)(A2) TS 3.5.3.1 अग्निना देवेन पृतना जयामि गायत्रेण छन्दसा त्रिवृता स्तोमेन रथन्तरेण साम्नां वषट्कारेण वज्रेण पूर्वजान् भ्रातृव्यानधरान्

पादयाम्यवैनान् बाधे प्रत्येनान्नुदेऽस्मिन् क्षयेऽस्मिन् भूमिलोके

ग पादयाम्यवैनान् बाधे प्रत्येनान्नुदेऽस्मिन् क्षयेऽस्मिन् भूमिलोके
ग पाऽस्मान् देष्टि यञ्च वयं द्विष्मो विष्णोः क्रमेणाऽत्येनान् क्रामामीन्द्रेण
देवेन पृतना जयामि त्रैष्टुभेन छन्दसा पञ्चदशेन स्तोमेन बृहता
साम्ना वषट्कारेण वज्रेण – [] 10

TS 3.5.3.1 - Padam

अग्निना । देवेन । पृतनाः । जयामि । गायत्रेण । छन्दसा । वषट्कारेणेति वषट् – कारेण । वज्रेण । पूर्वजानिति पूर्व – जान् । भातृव्यान् । अधरान् । पादयामि । अवेति । एनान् । बाधे । प्रतीति । एनान् । नुदे । अस्मिन्न् । क्षये । अस्मिन्न् । भूमिलोक इति भूमि – लोके । यः । अस्मान् । द्वेष्टिं । यम् । च । वयम् । द्विष्मः । विष्णोः । क्रमेण । अतीति । एनान् । क्रामामि । इन्द्रेण । देवेन । पृतनाः । जयामि । त्रैष्टुभेन । छन्दसा । पञ्चदशेनेति पञ्च – दशेन । स्तोमेन । बृहता । साम्ना । वषट्कारेणेति वषट् – कारेण । वज्रेण । 10 (50)

TS 3.5.3.2

सहजान्. विश्वेभिर्देवेभिः पृतना जयामि जागतेन छन्दसा सप्तदशेन स्तोमेन वामदेव्येन साम्ना वषट्कारेण वज्रेणा परजानिन्द्रेण सयुजो वय एं सांसह्यामं पृतन्यतः । घनन्तो वृत्राण्यप्रति । यते अग्ने तेजस्तेनाहं तेजस्वी भूयासं यते अग्ने वर्चस्तेनाहं

TS 3.5.3.2 - Padam

सहजानितं सह – जान् । विश्वेभिः । देवेभिः । पृतनाः । जयामि । जागतेन । छन्दसा । सप्तदशेनेति सप्त – दशेन । स्तोमेन । ा ॥ । । । वामदेव्येनेति वाम-देव्येन । साम्ना । वषट्कारेणेति वषट् – कारेण । वज्रेण । अपरजानित्यपर – जान् । इन्द्रेण । सयुज इति स–युजः । वयम् । सासह्याम । पृतन्यतः ॥ घ्नन्तः । वृत्राणि । अप्रति ॥ यत् । ते । अग्ने । तेजः । तेन । अहम् । तेजस्वी । भूयासम् । यत् । ते । अग्ने । वर्चः । तेन । अहम् । वर्चस्वी । भूयासम् । यत् । ते ।

अग्ने । हरः । तेन । अहम् । हरस्वी । भूयासम् ॥ 11 (46) (बृहता साम्ना वषट्कारेण वर्ज्जेण – षट्चत्वारिए्शच्च) (A3) TS 3.5.4.1 ये देवा यज्ञहनों यज्ञमुषः पृथिव्यामद्ध्यासते । अग्निर्मा तेभ्यो रक्षतु गच्छेम सुकृतो वयं ॥ आऽगन्म मित्रावरुणा वरेण्या रात्रीणां भागो युवयोर्यो अस्ति । नाकं गृह्णानाः सुकृतस्य लोके तृतीये पृष्ठे अधि रोचने दिवः ॥ ये देवा यज्ञहनो यज्ञमुषोऽन्तरिक्षेऽद्ध्यासते । वायुर्मा तेभ्यो रक्षतु गच्छेम सुकृतो वयं॥ यास्ते रात्रीः सवितर् – [] 12 TS 3.5.4.1 - Padam ये। देवाः। यज्ञहन इति यज्ञ – हनः। यज्ञमुष इति यज्ञ – मुषः। पृथिव्याम् । अधीति । आसते ॥ अग्निः । मा । तेभ्यः । रक्षतु । गच्छेम । सुकृत इति सु – कृतः । वयम् ॥ एति । अगन्म । मित्रावरुणेति मित्रा-वरुणा । वरेण्या । रात्रीणाम् । भागः । युवयोः । यः । अस्ति ॥ नाकम् । गृह्णानाः । सुकृतस्येति सु – कृतस्य ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – तृतीयकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः
```

```
लोके । तृतीये । पृष्ठे । अधीति । रोचने । दिवः ॥ ये । देवाः ।
यज्ञहन इति यज्ञ – हनः । यज्ञमुष इति यज्ञ – मुषः । अन्तरिक्षे ।
अधीति । आसते ॥ वायुः । मा । तेभ्यः । रक्षतु । गच्छेम ।
सुकृत इति सु – कृतः । वयम् ॥ याः । ते । रात्रीः ।
सवितः । 12 (50)
TS 3.5.4.2
देवयानीरन्तरा द्यावापृथिवी वियन्ति ।
गृहैश्च सर्वैः प्रजया न्वग्रे सुवो रुहाणास्तरता रजा ्सि ॥
ये देवा यज्ञहनो यज्ञमुषो दिव्यद्ध्यासते ।
सूर्यो मा तेभ्यो रक्षतु गच्छेम सुकृतो वयं ॥
्रा । । । ।
येनेन्द्राय समभरः पया ७स्युत्तमेन हविषा जातवेदः ।
यज्ञहनो वै देवा यज्ञमुषः – [] 13
```

TS 3.5.4.2 - Padam

देवयानीरिति देव – यानीः । अन्तरा । द्यावापृथिवी इति ॥ द्यावा – पृथिवी । वियन्तीति वि – यन्ति ॥ गृहैः । च । सर्वैः । प्रजयेति प्र – जया । नु । अग्रे । सुवः । रुहाणाः । तरत । रजार्ंसि ॥ ये । देवाः । यज्ञहन इति यज्ञ – हनः । यज्ञमुष इति यज्ञ – मुषः । दिवि । अधीति । आसते ॥ सूर्यः । मा । तेभ्यः । रक्षतु । गच्छेम । सुकृत इति सु – कृतः । वयम् ॥ येन । इन्द्राय । समभर इति सं – अभरः । पया ्सि । उत्तमेनेत्युत् – तमेन । हविषा । जातवेद इति जात – वेदः ॥ तेन । अग्ने । त्वम् । उत । वर्द्धय । इमम् । । ॥ ॥ । सजातानामिति स – जातानाम् । श्रेष्ठ्ये । एति । धेहि । एनम् ॥ यज्ञहन इति यज्ञ – हनः । वै । देवाः । यज्ञमुष इति यज्ञ – मुषः । 13 (50) TS 3.5.4.3 सन्ति त एषु लोकेष्वासत आददाना विमध्नाना यो ददाति यो यजते तस्य ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – तृतीयकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः

ये देवा यज्ञहनः पृथिव्यामद्ध्यासते ये अन्तरिक्षे ये

दिवीत्याहेमानेव लोका अस्तीर्त्वा सगृहः सपशुः सुवर्गं लोकमेत्यप

वै सोमेनेजानाद् देवताश्च यज्ञश्च क्रामन्त्याग्नेयं

पञ्चकपालमुदवसानीयं निर्वपेदिग्नः सर्वा देवताः – [] 14

TS 3.5.4.3 - Padam

सन्ति । ते । एषु । लोकेषु । आसते । आददाना इत्या – ददानाः । । । । । विमध्नानाः । यः । ददाति । यः । यजते । तस्य ॥ ये। देवाः। यज्ञहन इति यज्ञ – हनः। पृथिव्याम्। अधीति। आसते । ये । अन्तरिक्षे । ये । दिवि । इति । आह । इमान् । एव । लोकान् । तीर्त्वा । सगृह इति स – गृहः । सपशुरिति स – पशुः । सुवर्गमिति सुवः – गम् । लोकम् । एति । अपेति । ॥ वै। सोमेन। ईजानात्। देवताः। च।यज्ञः। च।क्रामन्ति। आग्नेयम् । पञ्चकपालिमिति पञ्च – कपालम् । उदवसानीयमित्युत् – अवसानीयम् । निरिति । वपेत् । अग्निः । सर्वाः । देवताः । **14 (50)**

TS 3.5.4.4 पाङ्की यज्ञो देवताश्चैव यज्ञञ्चाव रुन्धेगायत्रो वा अग्निर्गायत्र । । । छन्दास्तं छन्दसा व्यर्द्धयति यत् पञ्चकपालं करोत्यष्टाकपालः ा । । । । । व कार्योऽष्टाक्षरा गायत्री गायत्रोऽग्निर्गायत्रछन्दाः स्वेनैवैनं छन्दसा समर्द्धयति पङ्क्त्यौ याज्यानुवाक्ये भवतः पाङ्को यज्ञस्तेनैव यज्ञान्नैति ॥ 15 TS 3.5.4.4 - Padam पाङ्कः । यज्ञः । देवताः । च । एव । यज्ञम् । च । अवेति । रुन्धे । गायत्रः । वै । अग्निः । गायत्रछन्दा इति गायत्र – छन्दाः । तम् । छन्दसा । वीति । अर्द्धयति । यत् । पञ्चकपालमिति पञ्च – कपालम् । करोति । अष्टाकपाल इत्यष्टा – कपालः । कार्यः । अष्टाक्षरेत्यष्टा – अक्षरा । गायत्री । गायत्रः । अग्निः । गायत्रछन्दा इति गायत्र – छन्दाः । स्वेन । एव । एनम् । छन्दसा । समिति । अर्द्धयति । पङ्क्त्यौ । याज्यानुवाक्ये इति याज्या – अनुवाक्ये । भवतः । पाङ्कः । यज्ञः । तेन । एव । यज्ञात् । न । एति ॥ 15 (43)

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – तृतीयकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः
(सवितर् – देवा यज्ञमुषः – सर्वा देवता – स्त्रिचत्वारिज्ञच्च)
(A4)
TS 3.5.5.1
सूर्यो मा देवो देवेभ्यः पातु वायुरन्तरिक्षाद्-यजमानोऽग्निर्मा
पातु चक्षुषः ।
सक्ष शूष सवितर्विश्वचर्.षण एतेभिः सोम नामभिर्विधेम ते तेभिः
सोम नामभिर्विधेम ते ॥
```

अहं परस्तादहमवस्तादहं ज्योतिषा वि तमो ववार। यदन्तरिक्षं तदुं मे पिताऽभूदह ए सूर्यमुभयतो ददर् शाहं भूयासमुत्तमः समानाना - [] 16

TS 3.5.5.1 - Padam

सूर्यः । मा । देवः । देवेभ्यः । पातु । वायुः । अन्तरिक्षात् । यजमानः । अग्निः । मा । पातु । चक्षुषः ॥ सक्षे । शूषे । सर्वितः । विश्वचर्.षण इति विश्व – चर्.षणे । एतेभिः । सोम । नामभिरिति नाम - भिः । विधेम । ते । तेभिः । सोम । नामभिरिति नाम-भिः । विधेम । ते ॥ अहम् । परस्तात् । अहम् ।

ग । । मा समुद्रादाऽन्तरिक्षात् प्रजापतिरुदधिं च्यावयातीन्द्रः

TS 3.5.5.2 - Padam

एति । समुद्रात् । एति । अन्तरिक्षात् । प्रजापितिरिति प्रजा – पितः । उदिधिमित्युद – धिम् । च्यावयाति । इन्द्रः । प्रेति । स्नौतु । मरुतः । वर्ष्यन्तु । उदिति । नंभय । पृथिवीम् । भिन्धि । इदम् । दिव्यम् । नभः ॥ उद्नः । दिव्यस्य । नः । देहि । ईशानः । वीति । सृज । दृतिम् ॥ पृशवः । वै । एते । यत् । आदित्यः । एषः । रुद्रः । यत् ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – तृतीयकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः
```

अग्निः । ओषधीः । प्रास्येति प्र – अस्य । अग्नौ । आदित्यम् । — — — । जुहोति । रुद्रात् । एव । पशून् । अन्तः । दधाति । अथो इति । — — — अोषधीषु । एव । पशून् । 17 (50)

TS 3.5.5.3

प्रति ष्ठापयति कविर्यज्ञस्य वि तनोति पन्थां नाकस्य पृष्ठे अधि

रोचने दिवः।

येन हव्यं वहसि यासि दूत इतः प्रचेता अमुतः सनीयान् ॥

यास्ते विश्वाः समिधः सन्त्यग्नेयाः पृथिव्यां बर्.हिषि सूर्ये याः ।

तास्ते गच्छन्त्वाहुतिं घृतस्य देवायते यजमानाय शर्म ॥

आज्ञासानः सुवीर्य*्* रायस्पोष७ स्वश्चियं ।

बृहस्पतिना राया स्वगाकृतो मह्यं यजमानाय () तिष्ठ ॥ 18

TS 3.5.5.3 - Padam

याः । ते । विश्वाः । समिध इति सं – इधः । सन्ति । अग्ने । याः । पृथिव्याम् । बर्.हिषि । सूर्ये । याः ॥ ताः । ते । गच्छन्तु । आहु तिमित्या – हु तिम् । घृतस्य । देवायत इति देव – यते । यजमानाय । शर्म ॥ आशासान इत्या – शासानः । सुवीर्यमिति सु – वीर्यम् । रायः । पोषम् । स्वश्चियमिति सु – अश्वियम् ॥ बृहस्पतिना । राया । स्वगाकृत इति स्वगा – कृतः । मह्यम् । यजमानाय ()। तिष्ठ ॥ 18 (51) (समानाना – मोषधीष्वेव पशून् – महां यजमाना – यैकञ्च) (A5) TS 3.5.6.1 सं त्वा नह्यामि पयसा घृतेन सं त्वा नह्याम्यप ओषधीभिः। सं त्वां नह्यामि प्रजयाऽहमद्य सा दीक्षिता सनवो वाजमस्मे ॥ प्रैतु ब्रह्मणस्पली वेदिं वर्णेन सीदतु । अथाहमनुकामिनी स्वे लोके विशा इह ॥ सुप्रजसं स्त्वा वय एं सुपत्नीरुपं सेदिम ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – तृतीयकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः
```

TS 3.5.6.1 - Padam

समिति । त्वा । नृह्यामि । पयसा । घृतेन । समिति । त्वा । नृह्यामि । अपः । ओषधीभिरित्योषधि – भिः ॥ समिति । त्वा । नृह्यामि । प्रजयेति प्र – जया । अहम् । अद्य । सा । दीक्षिता । सनवः । । वाजम् । अस्मे इति ॥ प्रेति । एतु । ब्रह्मणः । प्रती । वेदिम् । वर्णेन । सीदतु ॥ अथ । अहम् । अनुकामिनीत्यनु – कामिनी । स्वे । लोके । विशै । इह ॥ सुप्रजस इति सु – प्रजसः । त्वा । वयम् । स्प्रजति सु – प्रतीः । उपेति । सेदिम् ॥ अग्ने । सप्रबदंभनमिति । स्पर्म – दंभनम् । अदब्धासः । अदाभ्यम् ॥ इमम् । विति । स्यामि । वरुणस्य । पाशम् । 19 (50)

TS 3.5.6.2

वैयमबद्ध्नीत सविता सुकेतः ।

।

।

धातुश्च योनौ सुकृतस्य लोके स्योनं मे सुह पत्या करोमि ॥

TS 3.5.6.2 - Padam

यम् । अबद्ध्नीत । सविता । सुकेत इति सु–केतः ॥ धातुः । च । योनौ । सुकृतस्येति सु – कृतस्य । लोके । स्योनम् । मे । सह । पत्या । करोमि ॥ प्रेति । इहि । उदेहीत्युत्–एहि । ऋतस्य । वामीः । । ॥ । । ॥ ॥ । अन्विति । अग्निः । ते । अग्रम् । नयतु । अदितिः । मद्ध्यम् । ददताम् । रुद्रावसृष्टेतिं रुद्र-अवसृष्टा । असि । युवा । नामं । मा । मा । हि एसीः । वसुभ्य इति वसु-भ्यः । रुद्रेभ्यः । आदित्येभ्यः । विश्वेभ्यः । वः । देवेभ्यः । पन्नेजनीरिति पत् – नेजनीः । गृह्णामि । यज्ञाय । वः । पन्नेजनीरिति पत् – नेजनीः । सादयामि । विश्वस्य । ते । विश्वावत इति विश्व-वतः । वृष्णियावत इति वृष्णिय-वतः । 20 (50)

TS 3.5.6.3 - Padam

तव । अग्ने । वामीः । अन्विति । स्नन्दृशीति सं – दृशि । विश्वा ।

रेता ्सि । धिषीय । अग्न्न । देवान् । यज्ञः । नीति । देवीः ।

देवेभ्यः । यज्ञम् । अशिषन्न । अस्मिन्न । स्नुन्वित । यजमाने ।

आशिष इत्या – शिषः । स्वाहाकृता इति स्वाहा – कृताः ।

समुद्रेष्ठा इति समुद्रे – स्थाः । गुन्धर्वम् । एति । तिष्ठत । अनु ॥

वातस्य । पत्मन्न । इडः । ईडिताः ॥ 21 (30)

(पाशं – वृष्णियावत – स्त्रिप्शच्च) (A6)

TS 3.5.7.1

रसेनाव द्यति सरसा अस्याऽऽ*हुतयो भवन्ति तृतीयस्यामितो दिवि — । — । । — । — । — — । — सोम आसीत् तं गायत्र्या ऽहरत् तस्य पूर्णमच्छिद्यत् तत् पूर्णोऽभवत् — । — । — — — — — — — — — — तत् पूर्णस्य पूर्णम्यी जुहूर् — [] 22

TS 3.5.7.1 - Padam

जुहू: । 22 (50)

TS 3.5.7.2

भवति सौम्या अस्याऽऽ*हुतयो भवन्ति जुषन्तेऽस्य देवा आहुतीर्देवा

।

वै ब्रह्मन्नवदन्त तत् पूर्ण उपाऽ*शृणोथ् सुश्रवा वै नाम यस्य

पद पाठे (वाक्य सहित) – तृतीयकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः

पर्णमयी जुहूर्भवति न पाप रलोक ् शृणोति ब्रह्म वै पर्णो विण्मरुतोऽन्नं विण्मारुतोऽश्वत्थो यस्य पर्णमयी जुहूर्भवत्याश्वत्थ्युपभृद् ब्रह्मणैवान्नमव रुन्धेऽथो ब्रह्मै – [] 23 TS 3.5.7.2 - Padam

TS 3.5.7.3

-व विश्यद्ध्यूहित गृष्ट्रं वै पूर्णी विडिश्वत्थो यत् पूर्णमयी
जुहूर्भवत्या-श्वत्थ्युपभृद्-गृष्ट्रमेव विश्यद्ध्यूहित प्रजापितर्वा
अजुहोथ् सा यत्राऽऽ*हुतिः प्रत्यतिष्ठत् ततो विकङ्कत् उदितिष्ठत् ततः
प्रजा असृजत् यस्य वैकङ्कती ध्रुवा भवित प्रत्येवास्या
ऽऽ*हुतयस्तिष्ठन्त्यथो प्रैव जायत एतहै स्रुचाए () रूपं यस्यैवए
स्पाः स्रुचो भविन्त सर्वाण्येवैनए रूपाणि पशूनामुपितिष्ठन्ते
नास्याप-रूपमात्मञ्जायते ॥ 24

TS 3.5.7.3 - Padam

एव । विशि । अधीति । ऊहति । राष्ट्रम् । वै । पर्णः । विट् ।

अश्वत्थः । यत् । पर्णमयीति पर्ण – मयी । जुहूः । भवति ।

आश्वत्था । उपभृतित्युप–भृत् । राष्ट्रम् । एव । विशि । अधीति ।

ऊहति । प्रजापतिरिति प्रजा – पितः । वै । अजुहोत् । सा । यत्र ।

आहुतिरित्या – हुतिः । प्रत्यितष्ठदिति प्रति – अतिष्ठत् । ततः ।

विकङ्कत इति वि – कङ्कतः । उदिति । अतिष्ठत् । ततः । प्रजा इति

प्र – जाः । असृजत । यस्य । वैकङ्कती । ध्रुवा । भवति । प्रतीति ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – तृतीयकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः
```

एव । अस्य । आहुतय इत्या-हुतयः । तिष्ठन्ति । अथो इति । प्रेति । एव । जायते । एतत् । वै । स्नुचाम् () । रूपम् । यस्य । एव ्ररूपा इत्येवं – रूपाः । स्रुचः । भवन्ति । सर्वाणि । एव । एनम् । रूपाणि । पशूनाम् । उपेति । तिष्ठन्ते । न । अस्य । अपरूपमित्यप - रूपम् । आत्मन्न् । जायते ॥ 24 (67) (जुहू - रथो ब्रह्मं - सुचाएं - सप्तदंश च) (A7) TS 3.5.8.1 उपयामगृहीतोऽसि प्रजापतये त्वा ज्योतिष्मते ज्योतिष्मन्तं गृह्णामि दक्षाय दक्षवृधे रातं देवेभ्योऽग्नि जिह्वेभ्यस्त्वर्तायुभ्य इन्द्रज्येष्ठेभ्यो वरुणराजभ्यो वातापिभ्यः पर्जन्यात्मभ्यो दिवे त्वाऽन्तरिक्षाय त्वा पृथिव्यै त्वाऽपेन्द्र द्विषतो मनोऽप जिज्यासतो जह्यप यो नोऽरातीयति तं जहि प्राणायं त्वाऽपानायं त्वा व्यानायं त्वा सते त्वाऽसते त्वाऽद्भ्यस्त्वौषधीभ्यो () विश्वेभ्यस्त्वा भूतेभ्यो यतः प्रजा अक्खिदा अजायन्त तस्मै त्वा प्रजापतये विभूदाव्.न्ने ज्योतिष्मते ज्योतिष्मन्तं जुहोमि ॥ 25

TS 3.5.8.1 - Padam

उपयामगृहीत इत्युपयाम – गृहीतः । असि । प्रजापतय इति प्रजा-पतये । त्वा । ज्योतिष्मते । ज्योतिष्मन्तम् । गृह्णामि । दक्षाय । दक्षवृध इति दक्ष – वृधे । रातम् । देवेभ्यः । अग्निजिह्नेभ्य इत्यंग्नि – जिह्वेभ्यः । त्वा । ऋतायुभ्य इत्यृतायु – भ्यः । इन्द्रज्येष्ठेभ्य इतीन्द्र-ज्येष्ठेभ्यः । वरुणराजभ्य इति वरुणराज-भ्यः । वातापिभ्य इति वातापि-भ्यः । पर्जन्यात्मभ्य इति पर्जन्यात्म-भ्यः । दिवे । त्वा । अन्तरिक्षाय । त्वा । पृथिव्यै । त्वा । अपेति । इन्द्र । द्विषतः । मनः । अपेति । जिज्यासतः । जिह । अपेति । यः । नः । अरातीयति । तम् । जहि । प्राणायेति प्र – अनाय । त्वा । अपानायेत्यप-अनायं । त्वा । व्यानायेति वि – अनायं । त्वा । सते । त्वा । असते । त्वा । अद्भ्य इत्यंत् – भ्यः । त्वा । ओषधीभ्य इत्योषधि–भ्यः () । विश्वेभ्यः । त्वा । भूतेभ्यः । यतः । प्रजा इति प्र – जाः । अक्खिद्राः । अजायन्त । तस्मै । त्वा । प्रजापतय इति प्रजा – पतये । विभूदाव्.न्न इति विभु – दाव्.ने ।

ज्योतिष्मते । ज्योतिष्मन्तम् । जुहोमि ॥ 25 (64) । (ओषधीभ्य – श्रतुर्दश च) (A8)

TS 3.5.9.1

यां वा अद्ध्वर्युश्च यजमानश्च देवतामन्तरितस्तस्या आ वृश्च्येते प्राजापत्यं दिधग्रहं गृह्णीयात् प्रजापितः सर्वा देवता देवताभ्य एव नि ह्रुवाते ज्येष्ठो वा एष ग्रहाणां यस्यैष गृह्यते ज्येष्ठ्यमेव गच्छिति । । । सर्वासां वा एतद् देवताना ए रूपं यदेष ग्रहो यस्यैष गृह्यते । । । सर्वाण्येवैन ए रूपाणि पशूनामुपतिष्ठन्त उपयामगृहीतो – [] 26

TS 3.5.9.1 - Padam

देवतानाम् । रूपम् । यत् । एषः । ग्रहः । यस्य । एषः । गृह्यते ।
सर्वाणि । एव । एनम् । रूपाणि । पुशूनाम् । उपेति । तिष्ठन्ते ।
। उपयामगृहीत इत्युपयाम – गृहीतः । 26 (50)

TS 3.5.9.2

-ऽसि प्रजापतये त्वा ज्योतिष्मते ज्योतिष्मन्तं गृह्णामीत्याह्
ज्योतिरेवैन ए समानानां करोत्यग्निजिह्ने भ्यस्त्वर्तायुभ्य
इत्याहै तावतीर्वे देवतास्ताभ्य एवैन ए सर्वाभ्यो गृह्णात्यपेन्द्र द्विषतो
मन इत्याह् भ्रातृ व्यापनुत्त्यै प्राणाय त्वाऽपानाय त्वेत्याह प्राणानेव
यजमाने दधाति तस्मै त्वा प्रजापतये विभूदाव् न्त्रे ज्योतिष्मते
ज्योतिष्मन्तं जुहोमी – [] 27

TS 3.5.9.2 - Padam

असि । प्रजापतय इति प्रजा – पतये । त्वा । ज्योतिष्मते । ज्योतिष्मते । ज्योतिष्मत्तम् । गृह्णामि । इति । आह । ज्योतिः । एव । एनम् । समानानाम् । करोति । अग्निजिह्नेभ्य इत्यग्नि – जिह्नेभ्यः । त्वा । ऋतायुभ्य इत्यृतायु – भ्यः । इति । आह । एतावतीः । वै । देवताः । ताभ्यः । एव । एनम् । सर्वाभ्यः । गृह्णाति । अपेति । इन्द्र ।

द्विषतः । मनः । इति । आह । भ्रातृव्यापनुत्त्या इति

भातृव्य – अपनुत्त्यै । प्राणायेति प्र – अनाय । त्वा ।

अपानायेत्यप – अनाय । त्वा । इति । आह । प्राणानिति

प्र – अनान् । एव । यजमाने । द्धाति । तस्मै । त्वा ।

प्रजापतय इति प्रजा – पतये । विभूदाव् न इति विभु – दाव् ने ।

ज्योतिष्मते । ज्योतिष्मन्तम् । जुहोमि । 27 (50)

TS 3.5.9.3

TS 3.5.9.3 - Padam

इति । आह । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । सर्वाः । देवताः । ॥ — — — ॥ सर्वाभ्यः । एव । एनम् । देवताभ्यः । जुहोति ।

```
॥
आज्यग्रहमित्याज्य – ग्रहम् । गृह्णीयात् । तेजस्कामस्येति
।
तेजः – कामस्य । तेजः । वै । आज्यम् । तेजस्वी । एव । भवति ।
सोमग्रहमिति सोम - ग्रहम्। गृह्णीयात्। ब्रह्मवर्चसकामस्येति
ब्रह्मवर्चस – कामस्य । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म – वर्चसम् ।
वै। सोमः। ब्रह्मवर्चसीति ब्रह्म – वर्चसी। एव। भवति।
दिधग्रहमिति दिध – ग्रहम् । गृह्णीयात् । पशुकामस्येति
पशु – कामस्य । ऊर्क् । वै । दिध । ऊर्क् । पशवः । ऊर्जा । एव ।
अस्मै । ऊर्जम् । पशून् । अवेति । रुन्धे ॥ 28 (43)
(उपयामगृहीतो – जुहोमि – त्रिचत्वारिङ्शच्च) (A9)
TS 3.5.10.1
त्वे क्रतुमपि वृञ्जन्ति विश्वे द्विर्यदेते त्रिर्भवन्त्यूमाः।
स्वादोः स्वादीयः स्वादुना सृजा समत ऊषु मधु मधुनाऽभि योधि ।
उपयामगृहीतोऽसि प्रजापतये त्वा जुष्टं गृह्णाम्येष ते योनिः
प्रजापतये त्वा ॥
```

TS 3.5.10.1 - Padam

त्वे इति । क्रतुम् । अपीति । वृञ्जन्ति । विश्वे । द्विः । यत् । एते । त्वे । भवन्ति । क्रमाः ॥ स्वादोः । स्वादीयः । स्वादुना । सृज । सृज । समिति । अतः । उ । स्विति । मधु । मधुना । अभीति । योधि ॥ उपयामगृहीत इत्युपयाम – गृहीतः । असि । प्रजापतय इति प्रजा – पतये । त्वा । जुष्टम् । गृह्णामि । एषः । ते । योनिः । प्रजापतय इति प्रजापतय इति प्रजापतय इति प्रजापतय इति प्रजापतय इति प्रजापतय इति प्रजा – पतये । त्वा ॥ प्राणग्रहानिति प्राण-ग्रहान् । प्रजापतय इति प्रजा – पतये । त्वा ॥ प्राणग्रहानिति प्राण-ग्रहान् । गृह्णाति । एतावत् । वै । अस्ति । यावत् । एते । ग्रहाः । स्तोमाः । खन्दाल्सि । पृष्ठानि । दिशः । यावत् । एव । अस्ति । तत् । 29 (50)

TS 3.5.10.2

नवनव गृह्यन्ते नव वै पुरुषे प्राणाः प्राणानेव यजमानेषु दधति प्रायणीयं चोदयनीयं च गृह्यन्ते प्राणा वै प्राणग्रहाः – [] 30 **TS 3.5.10.2 - Padam** अवेति । रुन्धे । ज्येष्ठाः । वै । एतान् । ब्राह्मणाः । पुरा । विदाम् । ॥ ॥ ॥ । अक्रन्न् । तस्मात् । तेषाम् । सर्वाः । दिशः । अभिजिता इत्यभि – जिताः । अभूवत्र् । यस्य । एते । गृह्यन्ते । ज्यैष्ठ्यम् । एव । गच्छति । अभीति । दिशः । जयति । पञ्च । गृह्यन्ते । पञ्च । दिशः । सर्वासु । एव । दिक्षु । ऋद्ध्नुवन्ति । नवनवेति नव – नव । गृह्यन्ते । नव । वै । पुरुषे । प्राणा इति प्र – अनाः । प्राणानिति प्र – अनान् । एव । यजमानेषु । दधति । प्रायणीय इति प्र – अयनीये । च । उदयनीय इत्युत् – अयनीये । च । गृह्यन्ते । प्राणा इति प्र – अनाः । वै । प्राणग्रहा इति प्राण - ग्रहाः । 30 (50) TS 3.5.10.3

प्राणैरेव प्रयन्ति प्राणैरुद् यन्ति दशमेऽहन् गृह्यन्ते प्राणा वै - । । । प्राणग्रहाः प्राणेभ्यः खलु वा एतत् प्रजा यन्ति यद् वामदेव्यं

```
ँयोनेश्चयवते दशमेऽहन् वामदेव्यं ँयोनेश्चयवते
यद्-दशमेऽहन् गृह्यन्ते प्राणेभ्य एव तत् प्रजा न यन्ति ॥ 31
TS 3.5.10.3 - Padam
प्राणैरिति प्र – अनैः । एव । प्रयन्तीति प्र – यन्ति ।
प्राणैरिति प्र - अनैः । उदिति । यन्ति । दशमे । अहन्न् । गृह्यन्ते ।
प्राणा इति प्र – अनाः । वै । प्राणग्रहा इति प्राण – ग्रहाः ।
प्राणेभ्य इति प्र – अनेभ्यः । खलु । वै । एतत् । प्रजा इति
प्र - जाः । यन्ति । यत् । वामदेव्यमिति वाम - देव्यम् । योनेः ।
च्यवते । दशमे । अहन्न् । वामदेव्यमिति वाम – देव्यम् । योनेः ।
च्यवते । यत् । दशमे । अहन्न् । गृह्यन्ते ।
प्राणेभ्य इति प्र – अनेभ्यः । एव । तत् । प्रजा इति प्र – जाः ।
न । यन्ति ॥ 31 (37) (तत् – प्राणग्रहाः – सप्तवि्रगच्च) (A10)
TS 3.5.11.1
प्र देवम् देव्या धिया भरता जातवेदसं।
हव्या नो वक्षदानुषक् ॥
```

अयमु ष्य प्रदेवयुर्. होता यज्ञाय नीयते । रथो न योरभीवृतो घृणीवान् चेतति त्मना ॥ अयमग्निरुरुष्यत्यमृतादिव जन्मनः । सहसश्चिथ् सहीयान् देवो जीवातवे कृतः ॥ इंडायास्त्वा पदे वयं नाभा पृथिव्या अधि। जातवेदो नि धीमहाग्ने हव्याय वोढवे ॥ 32 TS 3.5.11.1 - Padam प्रेति । देवम् । देव्या । धिया । भरत । जातवेदसमिति जात – वेदसम् ॥ हव्या । नः । वक्षत् । आनुषक् ॥ अयम् । उ । स्यः । प्रेति । देवयुरिति देव-युः । होता । यज्ञाय । नीयते ॥ रथः । न । योः । अभीवृत इत्यभि – वृतः । घृणीवान् । चेतति । त्मना ॥ अयम् । अग्निः । उरुष्यति । अमृतात् । इव । जन्मनः ॥ सहसः । चित् । सहीयान् । देवः । जीवातवे । कृतः ॥ इडायाः । त्वा । पदे । वयम् । नाभा । पृथिव्याः । अधि ॥ जातवेद इति जातं – वेदः । नीति । धीमहि । अग्ने । हव्याय । वोढवे ॥ 32 (50)

TS 3.5.11.2

अग्ने विश्वेभिः स्वनीक देवैरूर्णावन्तं प्रथमः सीद् योनिं।
कुलायिनं घृतवन्त्र सिवृत्ते यज्ञं नय यजमानाय साधु॥
सीद होतः स्व उ लोके चिकित्वान्थ्सादया यज्ञण् सुकृतस्य योनौ।
देवावीर्देवान्. हविषा यजास्यग्ने बृहद्-यजमाने वयो धाः॥
नि होता होतृषदने विदानस्त्वेषो दीदिवाण् असदथ् सुदक्षः।
अदब्धव्रतप्रमित्विसिष्ठः सहस्रंभरः शुचिजिह्नो अग्निः॥
त्वं दूतस्त्व – [] 33

TS 3.5.11.2 - Padam

अग्ने । विश्वेभिः । स्वनीकेति सु – अनीक । देवैः ।
जर्णावन्तमित्यूर्णा – वन्तम् । प्रथमः । सीद । योनिम् ॥ कुलायिनम् ।
घृतवन्तमिति घृत – वन्तम् । सवित्रे । यज्ञम् । नय । यजमानाय ।
साधु ॥ सीद । होतः । स्वे । उ । लोके । चिकित्वान् । सादय ।
यज्ञम् । सुकृतस्येति सु – कृतस्य । योनौ ॥ देवावीरिति

व – अवीः । देवान् । हविषा । यज्ञासि । अग्ने । बृहत् ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – तृतीयकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः
```

```
यजमाने । वयः । धाः ॥ नीति । होता । होतृषदन इति होतृ-सदने ।
विदानः । त्वेषः । दीदिवान् । असदत् । सुदक्ष इति सु – दक्षः ॥
अदब्धव्रतप्रमतिरित्यदब्धव्रत – प्रमतिः । वसिष्ठः ।
सहस्रंभर इति सहस्रं – भरः । शुचिजिह्न इति शुचि – जिह्नः ।
अग्निः ॥ त्वम् । दूतः । त्वम् । 33 (50)
TS 3.5.11.3
मु नः परस्पास्त्वं वस्य आ वृषभ प्रणेता ।
अग्ने तोकस्य नस्तने तनूनामप्रयुच्छन् दीद्यद् बोधि गोपाः ॥
अभि त्वा देव सवितरीशानं वार्याणां।
सदाऽवन् भागमीमहे ॥
मही द्यौः पृथिवी चन इमं यज्ञं मिमिक्षतां।
पिपृतां नो भरीमभिः॥
त्वामग्ने पुष्करादद्ध्यथर्वा निरमन्थत ।
मूद्ध्नी विश्वस्य वाघतः ॥
तम् - [ ] 34
```

TS 3.5.11.3 - Padam

उ। नः। परस्पा इति परः – पाः। त्वम्। वस्यः। एति । वृषभ। प्रणेतेति प्र – नेता ॥ अग्ने । तोकस्य । नः । तने । तनूनाम् । अप्रयुच्छनित्यप्र – युच्छन्न् । दीद्यत् । बोधि । गोपा इति गो-पाः ॥ अभीति । त्वा । देव । सवितः । ईशानम् । वार्याणाम् ॥ सदा । अवत्र्। भागम्। ईमहे ॥ मही। द्यौः। पृथिवी। च। नः। इमम्। यज्ञम् । मिमिक्षताम् ॥ पिपृताम् । नः । भरीमभिरिति भरीम-भिः ॥ त्वाम् । अग्ने । पुष्करात् । अधीति । अथर्वा । निरिति । अमन्थत ॥ मूर्द्ध्नः । विश्वस्य । वाघतः ॥ तम् । उ । 34 (50) TS 3.5.11.4 त्वा दद्ध्यङ् ऋषिः पुत्र ईधे अथर्वणः। वृत्रहणं पुरन्दरं ॥ तमुं त्वा पाथ्यो वृषा समीधे दस्युहन्तमं। धनञ्जय 🗸 रणेरणे ॥ उत बुवन्तु जन्तव उदग्निवृत्रहाऽजनि ।

धनञ्जयो रणेरणे ॥

आ यण् हस्ते न खादिनण् शिशुं जातं न बिभ्रति ।

विशामग्नि स्वद्ध्वरं ॥

प्रदेवं देववीतये भरता वसुवित्तमं ।

आ स्वे योनौ नि षीदतु ॥

आ – [] 35

TS 3.5.11.4 - Padam

त्वा । द्रद्ध्यङ् । ऋषिः । पुत्रः । ईधे । अथर्वणः ॥ वृत्रहणमिति
वृत्र – हनम् । पुरन्दरमिति पुरं – द्रम् ॥ तम् । उ । त्वा । पाध्यः ।
वृषा । समिति । ईधे । द्रस्युहन्तममिति दस्यु – हन्तमम् ॥
धनञ्जयमिति धनं – जयम् । रणेरण् इति रणे – रणे ॥ उत ।
ब्रुवन्तु । जन्तवः । उदिति । अग्निः । वृत्रहेति वृत्र – हा । अजिनि ॥
धनञ्जय इति धनं – जयः । रणेरण् इति रणे–रणे ॥ एति । यम् ।
हस्ते । न । खादिनम् । शिशुम् । जातम् । न । बिभ्रति ॥ विशाम् ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – तृतीयकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः
```

```
अग्निम् । स्वद्ध्वरमितिं सु – अध्वरम् ॥ प्रेतिं । देवम् । देववीतय
। । । । इति देव – वीतये । भरत । वसुवित्तममिति वसुवित् – तमम् ॥ एति ।
स्वे । योनौ । नीति । सीदतु ॥ एति । 35 (50)
TS 3.5.11.5
जातं जातवेदिस प्रियण् शिशीताऽतिथिं।
स्योन आ गृहपतिं॥
अग्निनाऽग्निः समिद्ध्यते कविर्गृहपतिर्युवा ।
हव्यवाड् जुह्वास्यः॥
त्व ७ ह्यंग्ने अग्निना विप्रो विप्रेण सन्थ् सता ।
सखा सख्या समिद्ध्यसे ॥
तं मर्जयन्त सुक्रतुं पुरोयावानमाजिषु ।
स्वेषु क्षयेषु वाजिनं ॥
यज्ञेन यज्ञमयजन्त देवास्तानि धर्माणि प्रथमान्यासन्त् ।
ते ह नाकं महिमानः सचन्ते यत्र () पूर्वे साद्ध्याः
सन्ति देवाः ॥ 36
```

TS 3.5.11.5 - Padam

जातम् । जातवेदसीतिं जात – वेदसि । प्रियम् । शिशीत । अतिथिम् ॥ स्योने । एति । गृहपतिमिति गृह – पतिम् ॥ अग्निना । अग्निः । समिति । इद्ध्यते । कविः । गृहपतिरिति गृह – पतिः । ॥ । युवा ॥ हव्यवाडिति हव्य – वाट् । जुह्वास्य इति जुहु – आस्यः ॥ त्वम् । हि । अग्ने । अग्निना । विप्रः । विप्रेण । सन्न् । सता ॥ सखा। सख्या। समिद्ध्यस इति सं – इध्यसे ॥ तम्। मर्जयन्त। ् । । । । । । । । स्क्रतुमिति सु – क्रतुम् । पुरोयावानमिति पुरः – यावानम् । । । । ॥ । आजिषु ॥ स्वेषु । क्षयेषु । वाजिनम् ॥ यज्ञेन । यज्ञम् । अयजन्त । देवाः । तानि । धर्माणि । प्रथमानि । आसन्न् ॥ ते । ह । नाकम् । महिमानः । सचन्ते । यत्र () । पूर्वे । साद्ध्याः । सन्ति । देवाः ॥ 36 (54) (वोढवे – दूतस्तवं – तमु – सीदत्वा – यत्रं – चत्वारि च) (A11)

First and Last Padam of Fifth Prasnam of Kandam 3:-(पूर्णा – सन्ति देवाः)

Kanda Korvai with starting Padams of 5 Prasnams of Kandam 3:

| (प्रजापतिर् – यो वा – अग्ने – वि वै – पूर्णा – पञ्च)

। ॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां तृतीयकाण्डे पद पाठेपञ्चमः प्रश्नः समाप्तः ॥

॥ इति तृतीयं काण्डं ॥

Summary breakup of Padam - in Kaandam 3, Prasnam 5

Particulars		Example (in Pada PaaTam)	No. of Padams as per Pada PaaTam
सामान्य पदानि	Ord	इषे । त्वा । ऊर्जे ।	1370
उपसर्ग पदानि	PRE	एति = (आ+इति) । उपेति = (उप+इति) । प्रेति = (प्र+इति) ।	113
वेष्टन पदानि	PS	उपायवः = उपायव इत्युप - आयवः । बाहुभ्याम् = बाहुभ्यामिति बाहु - भ्याम्) ।	299
प्रग्रह पदानि	PG	ते = (ते इति) । त्वे = (त्वे इति) । चक्षुषी = (चक्षुषी इति) । विष्णो = विष्णो इति ।	7
प्रग्रह वेष्टन पदानि	PGS	अधिषवणे = अधिषवणे इत्यधि - सवने । इन्द्राग्नी = इन्द्राग्नी इतीन्द्र - अग्नी	1
		Total Padams	1790

Details of Panchati and Padam for Kandam 3, Prasanam 5 - (TS 3.5)

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	4	225
Anuvakam 2	5	230
Anuvakam 3	2	96
Anuvakam 4	4	193
Anuvakam 5	3	151
Anuvakam 6	3	130
Anuvakam 7	3	167
Anuvakam 8	1	64
Anuvakam 9	3	143
Anuvakam 10	3	137
Anuvakam 11	5	254
Total →	36	1790

Notes:

- Please refer to the book "TS Kandam 1" and "TS 1.1 pada paadam with Vaakyam" for notes and conventions used in this Compilation.
- Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in